

**FOOD, VULNERABILITY AND DEAFNESS: ILLNESS
EXPERIENCE OF VILLAGERS IN A NORTH-EASTERN
PROVINCE OF THAILAND**

PRABDA PRAPHASIRI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY
(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2015

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

FOOD, VULNERABILITY AND DEAFNESS: ILLNESS EXPERIENCE OF VILLAGERS
IN A NORTH-EASTERN PROVINCE OF THAILAND

PRABDA PRAPHASIRI 5337963 SHMS/D

Ph.D. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE : PIMPAWAN BOOMONGKON, Ph.D.

THOMAS GUADAMUZ, Ph.D., PENCHAN SHERER, Ph.D.

ABSTRACT

Streptococcus suis causes a zoonotic disease in humans that can lead to the complications of permanent hearing loss and even death. This research aims to determine the social and cultural vulnerabilities related to the disease and also study the illness experience of villagers in one sub-district of a north-eastern province of Thailand. This ethnographic study was carried out between August 2014 and June 2015.

Out of nine infected villagers, aged in the range of 34-69 years, six were male. The patients presented themselves to the hospital with symptoms of meningitis (7), septicaemia (1), and arthritis (1). Eight of them had completed primary school. Farming was their main profession, and all of them identified themselves as poor. A close proximity of the patients with pig-rearing, killing, and preparing food with bare hands, and eating raw or undercooked pork, was reported. A major role in the disease process was seen to be played by food beliefs, which were found to link to gender and social status. The multiple roles of women in the forms of mother, wife, and caretaker increased their vulnerability to this disease. On the other hand, men based their lives on the ideals of masculinity, which accounted for their carelessness and sexuality. Alcohol drinking gave an outlet for fun and friendship, to display bold, courageous behaviour and also to relieve themselves from their daily struggles, for both men and women. Some of these patients were stigmatised as “deaf” while some lost their jobs. These patients gave meanings to the disease such as “karma” and “because I am poor”. These findings indicate that culture can mask the truth, and vulnerability increases the risk of the disease that results in suffering which, in turn, increases vulnerability again.

KEY WORDS: DEAFNESS/ FOOD/ VULNERABILITY/ ILLNESSEXPERIENCE

220 pages

อาหาร ภาวะเปราะบาง และประสบการณ์การเจ็บป่วยด้วยโรคหูดับของชาวบ้านในจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

FOOD, VULNERABILITY AND DEAFNESS: ILLNESS EXPERIENCE OF VILLAGERS IN A NORTH-EASTERN PROVINCE OF THAILAND

ปราบดา ประภาศุณ 5337963 SHMS_D

ปร.ค. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พิมพวัลย์ บุญมงคล, Ph.D., โธมัส กวาดามูช Ph.D.,
เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์, Ph.D.

บทคัดย่อ

โรคหูดับเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน มีความรุนแรงจนทำให้ถึงกับเสียชีวิตและเกิดความภาวะแทรกซ้อนคือ หูหนวก การศึกษาครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงภาวะเปราะบางด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อการเกิดโรคหูดับ และเพื่อศึกษาประสบการณ์การเจ็บป่วยของชาวบ้านที่ติดเชื้อโรคหูดับ ทำการศึกษาในหนึ่งตำบล ในจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ระหว่าง สิงหาคม 2557 ถึง มิถุนายน 2558 ใช้วิธีการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา

ผลการศึกษา มีชาวบ้านที่ป่วยทั้งหมด 9 คนเป็นผู้ชาย 6 คน มีอายุระหว่าง 34 ปี ถึง 69 ปี จบการศึกษาในระดับประถม 8 คน มีอาชีพทำนามีชาวบ้าน ชาวบ้านที่ป่วยทุกคนบอกว่าตัวเองเป็นคนจน ผู้หญิงที่ต้องทำหน้าที่ภรรยา แม่ และเป็นผู้ดูแลทำให้ผู้หญิงมีความเปราะบางมากกว่าผู้ชาย ขณะที่ผู้ชายมีแนวคิดของความเป็นชายที่ทำให้ใช้ชีวิตอยู่บนความถึกคะนอง ในเรื่องเพศวิถี มีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคและการบาดเจ็บ ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ใช้การดื่มสุราเพื่อความสนุก สร้างกลุ่มเพื่อน ลดความอาย สร้างความกล้า รวมทั้งเพื่อเป็นการระบายความทุกข์ ความเชื่อเรื่องอาหารแสดงถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีนัยถึงความสัมพันธ์ชายและตำแหน่งแห่งที่ในสังคม ชาวบ้านซึ่งเกี่ยวกับหมอยุ่สามรูปแบบ คือ การนำข้าวห่อหุ้มด้วยมือเปล่า การประกอบอาหาร และการกินเนื้อหมูแบบสุกๆ ดิบๆ ร่วมกับการดื่มสุรา ชาวบ้านมาโรงพยาบาลด้วยเชื้อหุ้มสมองอักเสบ 7 คน ติดเชื้อในกระแสโลหิต 1 คน และข้ออักเสบ 1 คน มีภาวะแทรกซ้อน คือ หูหนวกถาวร เดินเซ บางคนถูกสังคมรอบข้างล้อเลียน เรียก อีหูหนวก บางคนต้องออกจากงาน ชาวบ้านอธิบายการเจ็บป่วยของตน ว่า เป็นเวรกรรม และเป็นเพราะพวกเขาจน การศึกษานี้เปิดเผยให้เห็นวัฒนธรรมชุกช่อนความจริงบางอย่างไว้ ความเปราะบางได้นำพาชาวบ้านไปสู่การเจ็บป่วยเกิดความทุกข์ทรมานและ ความทุกข์ทรมานนั้นกลับไปเป็นภาวะเปราะบางสำหรับชาวบ้านอีก